

Spolufinancováno
Evropskou unií

HPV a rakovina děložního čípku: Co byste měli vědět

Rakovina děložního čípku je celosvětově čtvrtým nejčastějším nádorovým onemocněním u žen. Téměř všechny případy rakoviny děložního čípku jsou způsobeny infekcí **lidským papilomavirem (HPV)**, které lze předcházet očkováním.

WHO vyzývá k ochraně žen před ničivými účinky rakoviny děložního čípku:

**Očkování dospívajících
proti HPV**

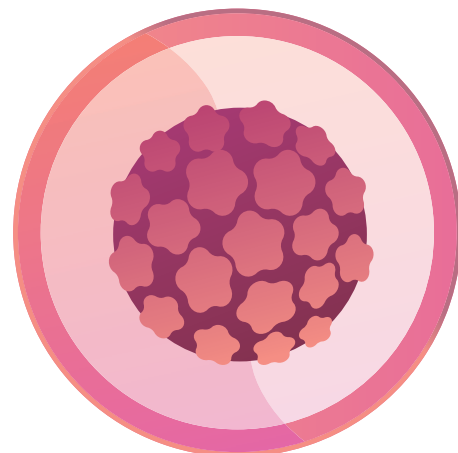

**Pravidelné preventivní testy na rakovinu
děložního čípku a kvalitní léčba**

Co je HPV?

HPV je nejčastější virová infekce reprodukčních orgánů u žen a mužů. Většina lidí se někdy v průběhu života nakazí HPV, i když o tom nemusí vědět a nemusí pociťovat žádné příznaky infekce. HPV může infikovat jak ženy, tak muže. HPV infekce obvykle sama odezní, ale někdy může přetrvávat, a nakonec vést k rakovině.

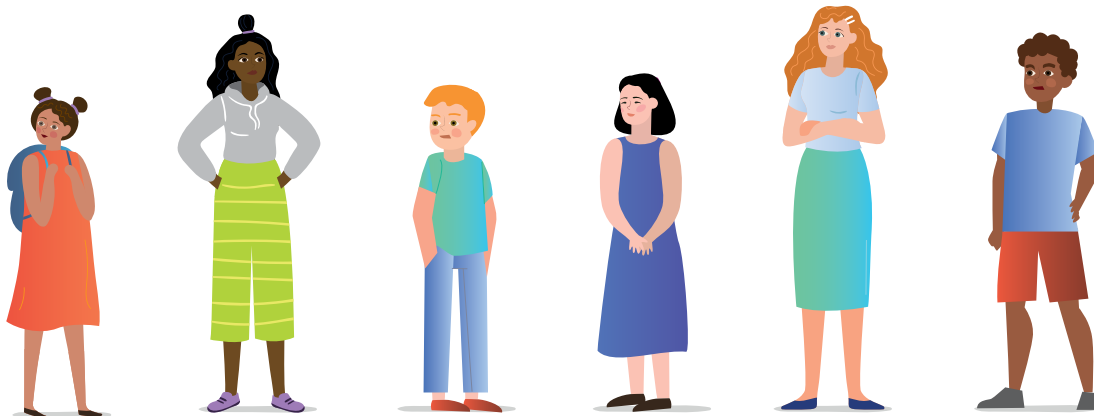
Rakovina děložního čípku je nejčastějším nádorovým onemocněním spojeným s HPV, ale virus je zodpovědný také za některé druhy rakoviny vulvy, vagíny, penisu, konečníku a zadní části krku, včetně spodiny jazyka a mandlí. HPV může také způsobovat genitální bradavice.

Vaccination

Očkování proti HPV může zabránit více než 90 % případů rakoviny způsobené HPV. Vakcíny proti HPV jsou nejúčinnější v prevenci rakoviny děložního čípku v pozdějším věku, pokud jsou aplikovány dívkám a chlapcům ve věku 11 až 15 let. Vakcína proti HPV se této věkové skupině podává v 1-2 dávkách (v závislosti na nařízeních dané země). Vakcína proti HPV je účinná a bezpečná a nemá žádné známé dlouhodobé vedlejší účinky. V době očkování může člověk pociťovat bolest v místě vpichu, která však obvykle krátce po podání vakcíny odezní.

Očkování proti HPV je prioritně určeno dívkám, ale v mnoha zemích je dostupné i chlapcům, aby se zabránilo šíření viru, a tím se snížilo riziko rakoviny děložního čípku u žen a riziko dalších rakovin a genitálních bradavic souvisejících s HPV v celé populaci. Od března 2023 nabízí 45 (z 53) zemí evropského regionu WHO očkování proti HPV dívkám a ve 20 zemích (včetně ČR) také chlapcům.

Preventivní testy

Zejména u žen starších 30 let může infekce HPV časem přetrvávat a vést ke změnám na děložním čípku, které se mohou vyvinout v rakovinu děložního čípku. U žen s normálním imunitním systémem obvykle trvá 15-20 let, než se rakovina děložního čípku vyvine, u žen s nemocemi, které způsobují oslabení imunitního systému, to může trvat jen 5 let.

Včasné odhalení a léčba přednádorových změn zabraňuje vzniku rakoviny děložního čípku. Rakovina děložního čípku zjištěnou v časném stadiu lze účinně léčit.

WHO proto doporučuje preventivní testy očkovaným i neočkovaným ženám, a to od 30 let věku a dále každých 5 až 10 let prostřednictvím detekce HPV DNA jako primárního screeningového testu nebo každé 3 roky provést alespoň vizuální kontrolu nebo cytologii jako primární screeningový test až do 49 let věku. U HIV pozitivních osob by měl screening začít ve věku 25 let a opakovat se každých 3-5 let.

Pokud jsou při vyšetření nalezeny přednádorové změny děložního čípku, léčba spočívá v minimálně invazivním zákroku, který abnormální buňky v děložním čípku zničí. Rakovina děložního čípku se léčí chirurgicky, radioterapií a chemoterapií. Pokud není léčba poskytnuta, může být rakovina děložního čípku smrtelná.